

Akkoord van 20 maart over ploegenarbeid:
een overzicht

Accord du 20 mars sur le travail
en équipe : de quoi s'agit-il?

Webinar

26-3-2024

9:00 - 10:00

INLEIDING - INTRODUCTION

Pieter Timmermans
CEO
VBO - FEB

Vincent Van Peteghem
Vice-Premier ministre et
ministre des Finances

AGENDA

1. Onthaal en inleiding
  - > Pieter Timmermans
  - > Minister van financiën Vincent Van Peteghem
2. Herhaling context en actie VBO
3. Inhoud van de maatregel
4. Procédure et preuve
5. Conclusie & next steps

PLOEGENARBEID - STAND VAN ZAKEN

- Constat sur le terrain : beaucoup (trop) d'incertitudes sur la manière d'appliquer les règles et de risques de remise en cause lors de contrôles
  - C'est négatif pour l'emploi et pour l'investissement + en termes d'image pour le pays
- ➔ **Nécessité d'une plus grande sécurité juridique et stabilité/prévisibilité**, compte tenu d'un contexte plein de défis : concurrence accrue entre pays, hausse des coûts salariaux essentiellement en raison de l'inflation, souhait de réindustrialiser l'Europe, ...

MAIS : l'arrêt de la Cour Constitutionnelle du 8/2 rend la situation encore un peu plus compliquée

IMPACT ARREST GWH IN DE PERS : “COMMOTIE”

The screenshot shows the top part of a news article from 'DE TIJD'. The navigation bar includes 'Nieuws', 'Markten', 'Netto', and 'Sabato'. The breadcrumb trail is 'NIEUWS > POLITIEK & ECONOMIE > BELGIË > FEDERAAL'. The main headline is 'Inperking fiscaal voordeel ploegenarbeid dreigt bedrijven miljoenen te kosten'. Below the headline, a short summary reads: 'Het Grondwettelijk Hof bakent het fiscale voordeel voor pl strakker af. De belastingfactuur van logistieke bedrijven en zelfs de autofabrieken dreigt daardoor fors omhoog te gaan. Land minder aantrekkelijk dreigt te maken.'

ACTU | ECONOMIE & POLITIQUE | BELGIQUE | **ECONOMIE**

**La réduction de l'avantage
fiscal pour le travail en
équipe menace de coûter
des millions aux
entreprises**

ARREST GWH

8 février 2024

Cour constitutionnelle

COMMUNIQUÉ DE PRESSE ARRÊT 21/2024

Il n'est pas inconstitutionnel que la dispense partielle du versement du précompte professionnel pour travail en équipe ne soit applicable que si les équipes font le même travail quant à son objet et quant à son ampleur

Lien vers l'arrêt :

- FR: <https://www.const-court.be/public/f/2024/2024-021f-info.pdf>
- NL: <https://www.const-court.be/public/n/2024/2024-021n-info.pdf>

PLOEGENARBEID - ACTIE VBO

- **Na het arrest** : nood om de sense of urgency en call to action te benadrukken (bevestigd in RvB VBO 22/2)
- In parallel : nauwe contacten - *achter de schermen* - met het kabinet Financiën ; vrij snel gekomen op de conclusie dat er (spoedig) nood was om bij voorkeur een **wettelijke ingreep** te voorzien
- **Timing : tricky !** Ultieme fiscaal “pakket” : wet diverse fiscale bepalingen VII
➔ indiening als amendement van de meerderheid
- Laatste stand van zaken : akkoord in ministerraad op 20/3
- Link dossier Kamer (NL):
<https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=/flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?lang=N&legislat=55&dossierID=3865>

Sprekers - Orateurs

- Tom De Wit - Lead Expert Tax Affairs Agoria
- Bartel Van Dyck - Managing partner Agoria Tax Consultants
- Florence Gilbert - Legal Advisor Federgon
- Rodolphe de Pierpont - Executive Manager Tax & Investment VBO-FEB

Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor ploegenarbeid

Akkoord Kern 20 maart 2024

.AGORIA

Historische context en evolutie

- Fiscale gunstmaatregel ingevoerd in 2003
  - N.a.v. herstructurering autoassemblagefabriek Ford Genk
  - Maar, ten behoeve van alle bedrijven die werknemers in ploegenarbeid tewerkstellen
- Doelstellingen van de maatregel
  - Tegemoetkoming aan bedrijven voor de extra kosten die ploegenarbeid met zich brengt, vnl. de betaling van een ploegenpremie
  - Waarborgen van concurrentiekracht van onze bedrijven (met ploegenarbeid) t.a.v. de buurlanden (loonhandicap). In dit verband, verhoging van het vrijstellingspercentage: 1% -> 15.6% -> 22.8% (+2.2%)
- Mechanisme
  - Werkgever wordt vrijgesteld om een deel van de ingehouden bedrijfsvoorheffing door te storten aan de Schatkist

Kost van maatregel voor Belgische Schatkist

- Stijging van de kost voor de Schatkist (*bron*: Verslag Rekenhof, 13/12/2023)
  - Evolutie van de kostprijs: 101 mio€ (2005) -> 1.4 miljard€ (2017) -> 1.9 miljard€ (2021)
  - Uitbreiding met bijzondere regimes van ploegenarbeid: werken in onroerende staat op locatie /bouw (2018) en systeemvaart (2019)
  - Evolutie van het aantal gebruikers: 16.500 bedrijven (2018) -> 20.100 bedrijven (2021)
- Mini tax shift (2022) bevat kostenbesparende maatregelen:
  - Decumul voor ploegen- en nachtarbeid, ook voor de berekening van de 1/3e regel
  - Ploegenpremie moet een zekere substantie hebben (min.2 % voor gewone ploegenarbeid, vanaf 1 april 2022)
  - Gewijzigde procedureregels, met ook afzonderlijke schalen van belastingverhoging voor vrijstellingen van doorstorting van bedrijfsvoorheffing

Overzicht regimes ploegenarbeid

- Gewone ploegenarbeid (artikel 275/5 §1 WIB92)
  - [Aangifte code 74](#)
- Nachtarbeid (artikel 275/5 §2 WIB92)
  - [Aangifte code 75](#)
- Volcontinu ploegenarbeid (artikel 275/5 §3 WIB92)
  - [Aangifte code 53](#)
- Ploegenarbeid systeemvaart (art. 275/5, § 4, WIB 92)
  - [Aangifte code 63](#)
- Ploegenarbeid werken in onroerende staat (art. 275/5, § 5, WIB 92)
  - [Aangifte code 57](#)

Fiscale definitie gewone ploegenarbeid

– bestaand

- Gewone ploegenarbeid (sinds 1/4/2022):
  - Minstens twee ploegen van minstens twee werknemers;
  - Ploegen doen hetzelfde werk, zowel qua inhoud als qua omvang;
  - Ploegen volgen elkaar op in loop van de dag zonder onderbreking van meer dan 15 min., en zonder overlapping van meer dan een vierde van hun dagtaak;
  - Alle werknemers die ploegenarbeid verrichten ontvangen een ploegenpremie:
    - een premie die wordt toegekend naar aanleiding van de uitoefening van ploegenarbeid of nachtarbeid en die de bezoldiging die aan de werknemer wordt toegekend voor een in ploegen- of nachtarbeid gepresteerd uur ten minste 2 % doet toenemen.
    - een premie die vanaf 1 april 2024 wordt betaald of toegekend, moet bij cao, in het arbeidsreglement of in een arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en de werknemer zijn vastgelegd.
- Vrijstelling
  - 22,8 % van totaal van belastbare bezoldigingen van alle werknemers in ploegenarbeid, incl. ploegenpremies, maar excl. dubbel vakantiegeld, eindejaarspremie en achterstallige bezoldigingen

Fiscale definitie volcontinu – bestand

- Volcontinu ploegenarbeid (sinds 1/4/2022):
  - Minstens vier ploegen van minstens 2 werknemers;
  - Ploegen doen hetzelfde werk zowel qua inhoud als qua omvang;
  - Ploegen garanderen een continue bezetting tijdens de gehele week en het weekend;
  - Ploegen volgen elkaar opvolgen op zonder onderbreking (van meer dan 15 min.), en zonder overlapping van meer dan een vierde van hun dagtaak;
  - Alle werknemers die ploegenarbeid verrichten in een volcontinu arbeidssysteem ontvangen een ploegenpremie (zie gewone ploegenarbeid);
  - De bedrijfstijd bedraagt minstens 160 uur op weekbasis.
- Vrijstelling
  - Percentage gewone ploegen + 2,2% : dus 25%

Arrest 8 februari 2024 Grondwettelijk Hof

- Prejudiciële vraag van Hof van Cassatie over voorwaarde “hetzelfde werk qua omvang” voor gewone ploegenarbeid (NV VAB en NV Autobussen De Reys)
  - Is een strikte interpretatie van vermelde voorwaarde die voor gevolg heeft, respectievelijk, dat ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen varieert volgens piek- en daluren en de ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen niet dezelfde, maar vergelijkbaar is, van de vrijstelling worden uitgesloten, strijdig met onze Grondwet (en in het bijzonder met ons grondwettelijke beginsel van gelijkheid voor de wet en dat van het verbod op discriminatie)?
- Oordeel van Grondwettelijk Hof zaait onrust en onzekerheid
  - Neen, geen verboden discriminatie, dus niet strijdig met Grondwet
  - *Kritiek: Grondwettelijk Hof moet oordelen rekening houdend met doelstellingen van maatregel, maar Grondwettelijk Hof houdt in arrest ook rekening met veronderstelde achterliggende bedoeling van wetgever, zijnde kostprijs van maatregel binnen perken te houden.*

Akkoord Kern 20 maart 2024 – invoering bis-variant

- Bis-regeling voor gewone ploegenarbeid en volcontinu ploegenarbeid, waarvoor ondernemingen kunnen kiezen i.p.v. bestaande regelingen
  - Geen afzonderlijke code in de tweede (negatieve) aangifte van de bedrijfsvoorheffing (dus code 74 gewone ploegen – code 53 volcontinu);
  - Keuze blijkt door de vermelding van een hoger of lager bedrag aan vrijgestelde bedrijfsvoorheffing in de 2^e (negatieve) aangifte in de bedrijfsvoorheffing
- Slechts 1 verschil voor bis-variant in vgl. met bestaande regeling gewone ploegenarbeid en volcontinu ploegenarbeid:
  - Vereiste van hetzelfde werk qua omvang geldt niet;
  - Hiertegenover staat: het bedrag van de vrijstelling wordt proportioneel verminderd naar mate het verschil in omvang van het werk tussen de opeenvolgende ploegen groter wordt

Akkoord Kern 20 maart 2024 – invoering bis-variant

- Berekening van het bedrag van de vrijstelling voor de bis-variant in 4 stappen
  - Stap 1: berekening van het bedrag van de vrijstelling voor alle werknemers van het ploegensysteem volgens regeling gewone ploegenarbeid (22,8%) / volcontinu ploegenarbeid (25%)
  - Stap 2: berekening van de afwijking in de omvang van het werk van de elkaar opeenvolgende ploegen, vastgesteld ten opzichte van de ploeg met de laagste omvang van het werk, voor elke werkdag
  - Stap 3: berekening van de afwijking in de omvang van het werk van de totale periode, uitgedrukt in een percentage.
  - Stap 4: vermindering van het bedrag van stap 1 met het percentage stap 3. Het restant is het bedrag van de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing dat kan worden toegepast.

Akkoord Kern 20 maart 2024 – invoering bis-variant

- Voorbeeld
  - Gegeven
    - Ploegenarbeid in 3 elkaar opeenvolgende ploegen op 2 dagen van de periode (maand)
    - Omvang van het werk dag 1: 60 – 40 – 40
    - Omvang van het werk dag 2: 20 – 10 – 30
  - Stap 2: afwijking per dag
    - Dag 1: 20/140
    - Dag 2: 30/60
  - Stap 3: afwijking van de totale periode, uitgedrukt in een percentage
    - $(20 + 30) / (140 + 60) = 50 / 200 = 25\%$
  - Stap 4: vermindering van de vrijstelling stap 1 met 25%

A Akkoord Kern 20 maart 2024 – invoering bis-variant

- Tijdelijke maatregel
  - Tot 31 december 2026
  - Tegen die datum zou nieuwe regering een meer fundamentele hervorming moeten uitwerken
- Bis-regeling wordt ingevoerd met terugwerkende kracht, en is van toepassing op bezoldigingen die vanaf 1 januari 2021 worden betaald of toegekend
  - Opzet: rechtszekerheid bieden aan bedrijven die nu geconfronteerd zijn of worden met een belastingcontrole terzake. Immers, in de regel, betreffen de controles van kalenderjaren 2023 en 2024 respectievelijk het inkomstenjaar/aanslagjaar bedrijfsvoorheffing 2021 en 2022

Akkoord Kern 20 maart 2024 – invoering bis-variant

- Bis-variant mag niet tot gevolg hebben dat bestaande regeling inzake gewone ploegenarbeid (en volcontinu ploegenarbeid) vanaf nu op zeer strikte wijze wordt beoordeeld:
  - Een gelijke omvang van het werk betekent niet, in alle gevallen, een identieke omvang van het werk
  - De intentie van de werkgever moet in aanmerking worden genomen en er moet tolerantie zijn naar gebeurtenissen die zich buiten zijn wil voordoen (bv. afwezigheid van een werknemer wegens ziekte of klein verlet of ingevolge een mechanisch defect)
  - Voorbeeld uit akkoord: er kan nog steeds sprake zijn van werk van gelijke omvang wanneer een ochtendploeg van 100 werknemers wordt opgevolgd door een ploeg van 95 (i.e. afwijking van 5%)
  - In de praktijk wordt vandaag een afwijking van 10% (soms zelfs 15%) getolereerd

Tom De Wit

Lead Expert Tax Affairs

tom.dewit@agoria.be

+32 2 706 84 14

Bartel Van Dyck

Managing partner Agoria Tax Consultants

bartel.vandyck@agoria.be

+32 2 400 03 08

.AGORIA

PRAKTISCHE TOEPASSING: BEWIJS EN PROCEDURE ASPECTEN

Toepassing aan het uitzendarbeid

Praktische toepassing: bewijs en procedure aspecten - Toepassing voor uitzendarbeid

- **Uitzendkrachten (UZK)** nemen net zoals de vaste werknemers deel aan de **ploegen** van de klant-gebruiker
  - Sinds 1/10/2022 moet de gebruiker zijn (**schriftelijk**) **akkoord** geven als het uitzendbedrijf van deze vrijstelling wil genieten
- Het uitzendbedrijf (UZB) is de **juridische werkgever** van de UZK
- Gedurende de periode waarin de UZK bij de **gebruiker** werkt, staat deze in voor de toepassing van de bepalingen van reglementering en de bescherming van de arbeid welke gelden op de plaats van het werk (waarvan arbeidsduur)
- UZB moeten over **dezelfde bewijstukken** beschikken dan de gebruikers
  - Vanaf de indiening van de (2de) aangifte BV en bij een mogelijke controle
- **Mede aansprakelijkheid** en medewerkingsplicht tussen UZB en de gebruiker (Wet 21 12 2022)
  - Uitgewerkt afsprakenkader via overeenkomst dat effectief toegepast wordt
  - Bevestiging aan UZB door gebruiker dat prestaties voldoen aan de toepassingsvoorwaarden van de vrijstelling
  - Gegarandeerde samenwerking van gebruiker als er een controle bij UZB is
  - Aansprakelijkheid van gebruiker tgo UZB mbt ploegenprestaties van UZK bij hem
- => **BEWIJSSTUKKEN BEWAREN**

Bewijsstukken aan te leveren door juridische werkgever – UZB

- Schriftelijke goedkeuring van de gebruiker om de vrijstelling aan te vragen
- Loonfiches van de betrokken uitzendkrachten (met bewijs toekenning ploeg- of nachtpremie)
- Individuele rekeningen
- De arbeidsovereenkomsten voor uitzendarbeid (met vermelding voldoende hoge premie ploeg- of nachtarbeid)
- De nominatieve lijsten (art 95² KB WIB 92)

Bewijsstukken die aangeleverd moeten worden door de gebruiker

- Arbeidsreglement met toepasselijke werkroosters (zoals geldig op moment aanvraag vrijstelling)
- De ondernemings/sectorale cao's die ploegenarbeid voorzien
- De planningen / prestaties / tijdsregistraties (indien systeem van tijdsregistratie aanwezig)
- Voor elke betrokken uitzendkracht:
  - situering van de betreffende werkpost
  - betrokken afdeling binnen het ploegensysteem
  - uitgevoerde activiteiten
  - omvang/samenstelling van de verschillende ploegen
- bevestiging dat alle leden van een ploeg een ploegenpremie ontvangen
  - ook de vaste werknemers
  - ook uitzendkrachten van andere UZB waar de gebruiker mee samenwerkt
- Vanaf 01/04/2024: ploegenpremie (exacte bedrag of loonpercentage) moet vermeld worden in
  - Een sectorale/bedrijfsCAO of
  - Het arbeidsreglement
  - De arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en de werknemer
- Het bedrag van het vrijstellingspercentage voor de **bis-variant** voor de toepasselijke ploeg, indien van toepassing (*te bevestigen*)

THANK
YOU

Conclusie & Next steps

- In de komende dagen/weken :
  - Neerlegging en adoptie amendement in de Kamer
  - Expertengroep VBO : lijst van uitvoeringsvragen en andere aspecten
- Publicatie Wet in de B.S. (ergens in mei?)
- Tegen dan kunnen bedrijven (beginnen) zich klaarmaken
  - Eerste analyse van de tekst (van zodra beschikbaar - inclusief justificatie)
  - Overzicht van de praktische gevolgen (in het bijzonder mbt. bewijsstukken) naar gelang de situatie (type organisatie en business, al dan niet uitzendarbeid, ...)
  - Vragen : graag bundelen en centraliseren via de sectorfederaties
- In april of mei : follow-up en focus op de praktische vragen

Creating value for society

Verbond van Belgische Ondernemingen vzw
Fédération des Entreprises de Belgique asbl

Rue Ravensteinstraat 4, 1000 Brussel/Bruxelles
BE476 519 923 - RPR Brussel/Bruxelles
www.vbo-feb.be - Vb@vbo-feb.be